

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

Освіта збереже Україну!

Матеріали II Всеукраїнських Прокопенківських читань
(14 червня 2023 року)

м. Харків

І. Ф. ПРОКОПЕНКО – ГОЛОВА СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ Д 64.053.04	
Золотухіна С. Т., Штефан Л. А.	80
ПЕДАГОГІЧНІ ІДЕЇ РУДОЛЬФА ШТАЙНЕРА ТА СУЧАСНА ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ	
Іонова О. М.	84
ДІАГНОСТИКА ТРУДНОЩІВ РОЗВИТКУ ДИТИНИ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ-ДЕФЕКТОЛОГА	
Казачінер О. С., Бойчук Ю. Д., Галій А. І	89
ДОСВІД ПРОНИКНЕННЯ У СПЕЦИФІКУ КОМПОЗИТОРСЬКОГО МИСЛЕННЯ У «ТРЬОХ ПІСНЯХ З “ВІЛЬГЕЛЬМА ТЕЛЛЯ” Ф. ШІЛЛЕРА» Ф. ЛІСТА	
Калашник М. П.	96
УКРАЇНСЬКА ЕСТРАДНО-ПІСЕННА ТВОРЧІСТЬ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	
Каплюк А. С.	101
ДУХОВНО-МОРАЛЬНІ ЯКОСТІ ЯК ЦІННІСНА СКЛАДОВА СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА	
Кафтанова Олена, Штонда Оксана	103
ВІЗУАЛЬНИЙ СУПРОВІД КЛАСИЧНОГО ВИКЛАДАННЯ АНАТОМО- ФІЗІОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	
Комісова Т. Є., Коваленко Л. П.	107
ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ НА ЗАСАДАХ УКРАЇНСЬКОГО КОЗАЦТВА	
Костіна В. В., Кабусь Н. Д.	113
СТИЛІ СПІЛКУВАННЯ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	
Котелюх М. Ю.	120
ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ У ДАНІЇ	
Коц С. М., Коц В. П.	124
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ	
Кравцова М. І.	129
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ	
Купіна І. О., Радченя І. В.	132
ДО ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
Ларіна І. О., Доля Ю. В.	136
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Левкін Д. А.	139
CURRENT PROBLEMS OF THE EDUCATION SYSTEM AND ITS DEVELOPMENT PROSPECTS IN UKRAINE	
Levkina R., Kotko Ya.	144
ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ У САМОСВІТІ ШКОЛЯРІВ	
Майстрюк І. С.	150

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ

Купіна І. О.

кандидат філологічних наук, доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна, e-mail: irinaregbyf@gmail.com

Радченя І. В.

кандидат педагогічних наук, доцент

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
м. Харків, Україна, e-mail: ira.radchenya@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10115812>

Становлення соціально орієнтованого розвитку України зумовлює необхідність пошуку нових напрямів розвитку професійної освіти, підготовки висококваліфікованих учителів, здатних зробити внесок в інтеграцію держави в міжнародне співтовариство високорозвинених країн. Удосконалення підготовки фахівців є одним із основних завдань, для розв'язання яких спрямована спільна діяльність вищої школи, академічної та галузевих наук. Застосування в сучасній системі освіти цифрових технологій навчання залишається відкритим для дискусії питанням. Сформувалося дві думки щодо цього. Економічна спільнота активно пропагує перехід на нову систему навчання – «цифрову школу». Така модель передбачає відмову від класичних аудиторних занять і перехід до індивідуального самостійного онлайн навчання під консультативним керівництвом викладачів.

Педагогічна спільнота вбачає процес цифровізації освіти інакше. Педагоги сприймають цифрові технології як додаткові можливості розширення та поглиблення класичного аудиторного навчального процесу. Відомо, що система навчання в школі, що існувала раніше, неодноразово довела свою ефективність і здоров'язберезувальний потенціал. Сучасна реформа освіти, яка супроводжується запровадженням НМТ у школі, переходом від підготовки фахівців у вишах до підготовки бакалаврів та магістрів, розхитала багаторічні

підвалини класичної системи освіти

Як зазначено в Концепції «Нова українська школа» [2], держава потребує підготовки вчителя, здатного працювати в умовах інноваційних змін, адекватно реагувати на виклики часу, реалізовувати нові освітні стандарти на засадах педагогіки співробітництва, якому під силу сформувати цілісну особистість в умовах цифрової трансформації освіти.

Нині технології стрімко увійшли в повсякдення людей, а цифровізація освітнього процесу закладів вищої освіти стала трендом. Цифрова трансформація навчального процесу сприяє насиченню фізичного простору закладу освіти електронними пристроями, засобами, системами інформаційних комунікацій, хмарно орієнтованих технологій і технологій доповненої та віртуальної реальності.

Д. Тапскотт та П. Самуельсон започаткували цифровізацію як явище. Певні питання, пов'язані з науковим осмисленням зазначеної категорії, структурою та специфічними особливостями, зумовленими стрімким розвитком сучасних інформаційно-комунікаційних технологій висвітлено в наукових доробках Д. Белшоу, В. Бикова, Д. Галкіна, Б. Гірша, М. Лещенка, Л. Мановича, Р. Мартіна, П. Матюшко, О. Овчарук, Дж. Стоммела та інших.

Науковці слушно зауважують, що бурхливий розвиток цифрових технологій у галузі освіти зумовлений актуальністю проблем, які вивчаються, зокрема:

- ефективне подання інформації та знань;
- створення навчальних матеріалів;
- ефективний спосіб викладання;
- побудова нового освітнього середовища.

Кожна з цих проблем тісно пов'язана зі здобувачами освіти як майбутніми педагогами, важливо взяти участь у розв'язанні проблем, тобто самому знаходити та обробляти інформацію, створювати навчальні матеріали для учнів.

Цифровізація зачіпає як зміст освіти, так і його організацію. Ці процеси мають змішані наслідки для позиціонування не тільки закладів освіти, але й викладацького складу. Викладач з носія знань та навичок перетворюється на керівника, який допомагає орієнтуватися в базах знань.

Усі ці питання особливо гостро постають у зв'язку з реформою української системи вищої освіти. Необхідна оптимізація здійснюється простим скороченням кількості закладів освіти та їх фінансовою підтримкою. Оцінка змісту наукової діяльності повинна замінюватися формальними деталями науки. Педагогічна робота набуває нового змісту.

Проникнення цифрових технологій у всі царини життя вимагає масового працівника нової якості освіти. Такі зміни потребують від майбутніх учителів початкових класів вільного володіння цифровим освітнім середовищем. З огляду на це, перспективним завданням закладів вищої освіти є підвищення кваліфікації викладачів щодо цифрової грамотності, орієнтованої не лише на розробку курсів, а й на застосування цифрового середовища в освітньому процесі, що вимагає від викладачів досконалих способів і форм роботи зі здобувачами [4].

Наразі можна стверджувати, що перед кожним закладом вищої освіти постає завдання: упровадження цифрової трансформації, яка передбачає впровадження більш гнучких процесів та зміни корпоративної культури. Значна кількість здобувачів вищої освіти належить до покоління digital natives, яке демонструє неймовірну схильність до застосування нових цифрових технологій у повсякденному житті. Цей процес є необхідним для проведення інноваційних і культурних перетворень, що вимагають переходу на нову освітню модель.

Зауважене наголошує на необхідності пошуку та формування модерних моделей професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів, цілепокладанням яких є спрямованість на вільний розвиток суб'єктів освітнього процесу, право вибору майбутніми педагогами власної концепції професійної діяльності в умовах інноваційного (цифрового) освітнього середовища.

Сьогодні саме інформаційні технології можуть стати основою та механізмом випереджального розвитку вищої педагогічної освіти в Україні.

Література

1. Башлай С. В., Яременко І. І. Цифровізація економіки України в умовах євроінтеграційних процесів. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2237> (дата звернення: 15.05.2023 р.).
2. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення: 14.05.2023 р.).
3. Радзієвська О. Інформаційна грамотність та цифрова нерівність: забезпечення дитини в сучасному інформаційному просторі. *Інформація і право*. 2017. Вип. 1. С. 92–103.
4. Соломаха А. В. Цифрова компетенція педагога нової школи Австрії. *Освітологічний дискурс*. 2018. Вип. 2. С. 299–308.